

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ,
ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

Освітньо-професійна програма Зв'язки з громадськістю
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти Магістр

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

Тамара ЛОЗИНСЬКА

13 грудня 2021 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Трансформація системи публічного управління в умовах
диджиталізації»

виконала здобувач вищої освіти денної форми навчання

Будаква Валерія Олександрівна

Керівник кваліфікаційної роботи

Тамара ЛОЗИНСЬКА

Полтава – 2021 року

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	9
1.1. Джерела трансформації системи публічного управління в Україні	9
1.2. Диджиталізація в системі публічного управління	16
Висновки до розділу 1	22
РОЗДІЛ 2. МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЇ У КОНТЕКСТІ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ	25
2.1. Міжнародний досвід диджиталізації та цифровізації публічної влади	24
2.2. Загальні вимоги до технологічних процесів та регламентів диджиталізації та цифровізації публічної влади	31
Висновки до розділу 2	37
РОЗДІЛ 3. МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ	39
3.1. Формування трансформаційного механізму публічного управління в контексті розвитку диджиталізації	39
3.2. Напрями удосконалення електронно-технологічного забезпечення системи публічного управління	47
Висновки до розділу 3	53
ВИСНОВКИ	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	58
ДОДАТКИ	67

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних умовах передові функції державного управління реалізуються як ключовий фактор підвищення ефективності всіх економічних структур сучасного українського суспільства. Основні складові електронного та цифрового забезпечення економічних процесів створені з метою прискорення потоку інформації, що є основою для забезпечення ресурсами всіх систем управління, що функціонують в рамках діяльності державних та місцевих регуляторів соціально-економічні відносини, суб'єкти державного сектору економіки, а також підприємства та підприємницькі організації.

Таким чином, сучасна трансформація функціонування державних адміністрацій в Україні виражається у розвитку та розширенні спектру застосування різноманітних цифрових технологій, що дають змогу прискореним способом отримувати, перетворювати та передавати інформаційні повідомлення як вихідні ресурси для розробки управлінських рішень органів публічного управління, соціально-економічного та приватного секторів.

Питання цифрової трансформації соціально-економічних відносин та їх ресурсного забезпечення обговорювалися в роботах Є. Бессонової, С. Бренса, Г. Голікова, Т. Гурвіца, С. Гуїді, Д. Двінських, С. Жуліна, О. Конішинської, Н. Лигіна, Ю. Поночовного, П. Сергєєва, Ю. Траумана, Ю. Уткіна. Аналіз роботи показав, що окрім продуктивних результатів дослідження факторів та аспектів модернізації економічних систем та цифрових форм державного впливу на економіку, існують прогалини у формах і методах електронно-цифрової трансформації інформаційних ресурсів і публічних послуг, а також електронних мережевих ресурсів.

Зв'язок роботи з науковими темами. Кваліфікаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Полтавського державного аграрного університету за темою «Формування ефективної системи публічного управління в Україні» (номер державної реєстрації 0117U003104, 2017-2026 рр.).

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування сутності, змісту та процесів трансформації системи публічного управління в умовах диджиталізації як важливого інструменту підвищення ефективності діяльності органів публічної влади.

Для досягнення цієї мети необхідно було вирішити наступні завдання:

- ознайомитись із теоретичними засадами трансформації системи публічного управління;
- проаналізувати механізми та інструменти диджиталізації та цифровізації у контексті електронного урядування;
- розглянути інструменти модернізації системи публічного управління в умовах розвитку диджиталізації.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження виступають суспільні відносини, що формуються в умовах трансформації системи публічного управління.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних проблем, що виникають в процесі трансформації системи публічного управління в умовах диджиталізації.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження стали наукові роботи вітчизняних та зарубіжних спеціалістів у галузі теорії забезпечення та функціонування органів публічного управління, проектування цифрової економіки, інформаційно-ресурсного забезпечення державного та місцевого самоврядування. У рамках дослідження автор користувалася методами статистичного та системного аналізу, методами узагальнення, класифікації, системним та структурно-функціональним підходами тощо.

Інформаційна база. Інформаційною базою слугували законодавчі та нормативно-правові акти з питань публічно-управлінської діяльності України; статистичні звіти та нормативні акти Національного агентства України з питань державної служби, Управління державної служби Голодержслужби України в області, Державного комітету статистики; вітчизняна та іноземна монографічна і спеціалізована періодична література.

Наукова новизна одержаних результатів. Окремі положення і висновки кваліфікаційної роботи мають наукову і практичну цінність. До елементів наукової новизни можна віднести:

набуло подальшого розвитку:

окреслення трансформаційного механізму публічного управління в контексті розвитку диджиталізації;

узагальнення напрямів удосконалення електронно-технологічного забезпечення системи публічного управління.

Практичне значення одержаних результатів. Найважливіші теоретичні положення, пропозиції, узагальнення і висновки дослідження спрямовані на підвищення ефективності диджиталізації публічного управління, а також впровадження сучасних ефективних інструментів підвищення ефективності діяльності публічної влади. Основні ідеї та висновки дослідження виведені на рівень конкретних положень та рекомендацій. Вони можуть бути використані на практиці органами публічного управління, органами місцевого самоврядування та муніципальними органами, підприємствами, громадськими організаціями.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження за темою кваліфікаційної роботи оприлюднені у формі доповідей.

Публікації. За результатами проведеного дослідження опубліковано статтю у фаховому виданні, а також тези:

– «The development of digitalization as a factor of public management system transformation». *Electronic scientific publication «Public Administration and National Security»*. 2021. №5. С. 13-17.

– «Стан розвитку в Полтавській області інструментів smart-технологій в публічному управлінні», яку включено до матеріалів науково-практичної конференція за підсумками проходження здобувачами вищої освіти виробничих практик, 17-18 березня 2021 року, Випуск 14. Полтава : ПДАУ, 2021.

– «Реорганізація системи публічного управління в умовах діджиталізації», яку включено до матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Управління ресурсним забезпеченням

господарської діяльності підприємств реального сектору економіки», 17 листопада 2021 р. Полтава : ПДАУ, 2021.

– «Використання зарубіжного досвіду трансформації системи публічного управління в умовах розвитку цифровізації», яку включено до збірника матеріалів щорічної студентської наукової конференції Полтавського державного аграрного університету, 18 листопада 2021 р. Полтава: ПДАУ, 2021.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Основний зміст викладено на 67 сторінках друкованого тексту, робота містить 1 таблицю та 4 додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

1.1. Джерела трансформації системи публічного управління в Україні

Особливості розвитку соціально-економічних процесів у суспільстві зумовлюють появу та розвиток якісно нових форм придбання, аналізу, переміщення та використання інформаційних ресурсів як одного з центральних засобів системного розвитку економіки. У цьому контексті виникають нові вимоги до обробки та застосування багатовимірних інформаційних даних, які враховують зростаюче коло тематики інноваційних перетворень та підтримання стабільної функціональності органів державної та муніципальної влади. Це дає змогу кардинально підвищити ефективність партнерства між державними адміністраціями та бізнесом у процесі узгоджених рішень щодо продовження реформ розвитку ринку та задоволення потреб населення шляхом надання високоякісних державних та приватних послуг [11].

За допомогою SWOT-аналізу як одного з методів стратегічного планування з оцінкою різноманітних умов зовнішнього та внутрішнього середовища можна порівняти та врахувати низку прямих факторів проектування та подальшого розвитку диджиталізації управлінських та державно-приватних відносин. Фактори, наведені в таблиці 1.1, свідчать про високий рівень загроз і недоліків у процесі сучасної трансформації системи публічного управління в Україні, яка полягає в основному в цифровізації управлінських відносин та зміцненні горизонтального партнерства між органами публічного управління, населенням та приватними суб'єктами господарювання [1, с. 34].

Крім того, у розробці та використанні цифрових елементів для надання приватних та державних економічних послуг при одночасному усуненні непотрібних організаційних та економічних бар'єрів можна побачити низку можливостей та переваг.

Таблиця 1.1

SWOT-аналіз використання цифрових технологій у публічному управлінні

<i>Сильні сторони</i>	<i>Слабкі сторони</i>
Оптимальна оцінка та прагнення відповідати на зовнішньополітичні завдання посилення диджиталізації економіки	Технологічний збій, втрата або спотворення інформації, що використовується на основі електронних технологій
Підвищення ефективності джерел закупівлі економічних ресурсів через теми диджиталізації	Неефективність системи управління інформаційним процесом
Підвищення ефективності використання електронних інформаційних комунікацій у структурі державно-приватного партнерства	Неефективна координація розподілу коштів у розвитку диджиталізації
Збільшення кількості користувачів Інтернет-ресурсів	Недоліки державного та комунального фінансування ініціатив малого та середнього бізнесу
Підвищення інформаційно-комунікаційної ефективності веб-сайтів державних органів	Відсутність чітко структурованої тактики впровадження цифровізації в різних сферах надання публічних послуг
<i>Можливості</i>	<i>Загрози</i>
Підтримка диджиталізації державою	Високий рівень корупції в структурі публічного управління та діяльності компаній та організацій різних форм власності
Розвиток електронної комерції та надання публічних послуг	Недостатнє фінансування для цифрового розвитку
Наявність основи для розвитку співпраці державних та адміністративних структурних підрозділів з приватними суб'єктами господарювання	Відносна надійність та ефективність цифрових форм взаємодії органів влади та населення при наданні публічних послуг
Правове регулювання процесів диджиталізації в публічному управлінні та економіці	Невідповідність теоретичних наукових розробок у сфері диджиталізації та їхнього практичного втілення, а також застосування подальших інновацій
Розвиток системи освіти і професійної підготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері диджиталізації	Недостатній рівень кібербезпеки й захисту персональних даних та документів від загроз злочинного використання
Поступовий відхід від адміністративних засобів впливу на економіку	Невелика інфраструктура для підтримки цифрової взаємодії

Джерело: сформовано автором за [1; 22; 25; 68]

Трансформаційні процеси публічного управління, які базуються на оптимізації взаємовідносин між державними та комунальними контролюючими органами та представниками приватного сектору, визначаються рядом умов:

1) децентралізація функцій публічного управління – передача низки

повноважень від центральних державних органів до територіальних структур публічного управління;

2) перехід від управління за правилами до управління за результатами з визначенням цілей і стандартів, яких необхідно дотримуватися в контексті господарської діяльності;

3) підвищення ефективності бюджетних видатків, пов'язаних із здійсненням інформаційно-технологічної модернізації порядку взаємодії державних управлінських структур;

4) забезпечення гнучкості у використанні досвіду державних та місцевих службовців;

5) підвищення ефективності розробки методів надання громадянам електронних послуг з подальшим розробкою засобів забезпечення електронно-цифрового зв'язку державно-комунальних адміністративних структур з населенням;

6) розвиток цифрових технологій, що дають змогу систематизувати та прискорити пошук, розгляд та використання інформаційних ресурсів у функціонуванні державних та муніципальних управлінських структур [67, с. 49].

При дотриманні цих передумов формується система публічного управління, в рамках якої реалізуються єдині принципи розробки та реалізації управлінських рішень з урахуванням особливостей проблем, що усуваються в структурі соціально-економічних процесів. Ключову роль із цих рамкових умов відіграє розробка та застосування електронних цифрових процесів для виконання завдань публічного управління.

Створення даної системи регулювання економічних відносин відбувається відповідно до чинних державних програм стратегічного розвитку різних сфер життя суспільства. Особливість реалізованих державних програм розвитку відображається у кількох напрямках реформування уряду:

1) сприяння покращенню якісних характеристик життя населення;

2) електронно-технологічне забезпечення інновацій та практико-орієнтованих проєктів у виробничо-споживчих відносинах;

3) досягнення чітко вимірних і соціально необхідних ефектів у державному та місцевому управлінні [38].

Один із центральних імперативів цифрової трансформації публічного управління виражається в електронних технологічних інноваціях та стратегічному плануванні подальших якісних і кількісних особливостей і методів надання публічних послуг. Цей напрям визначає оптимальні перспективи для подальшого програмування та забезпечення ресурсами державно-приватного партнерства та взаємодії органів місцевого самоврядування з громадянами. Цей аспект подальшого реформування реалізації функцій публічного управління виражається через реалізацію низки заходів:

1) економічно значуща постановка цілей – оцінка наявних факторів і ресурсів управління в системі соціально-економічних відносин з визначенням реально здійснених завдань у публічному управлінні;

2) прогноз – попереднє визначення найбільш вірогідних результатів, які можуть бути досягнуті на основі виявлених оптимальних умов і ризиків соціально-економічного розвитку;

3) планування – встановлення послідовності логічно пов'язаних заходів, які дозволять досягти необхідного економічного ефекту на різних рівнях державно-приватного партнерства;

4) програмування – розробка практико-орієнтованих систем впровадження соціально-економічних інновацій на основі наявних ресурсів і можливостей публічного управління для регулювання соціально-економічних процесів.

Відповідно, економічно необхідним результатом реалізації державної програми розвитку інформаційного простору України є формування оптимальної інформаційно-технологічної основи якісних аспектів соціально-економічної діяльності населення у вигляді розширення стійких індивідуальних підприємницьких ініціатив з урахуванням територіальних особливостей розвитку приватного сектору економіки [2, с. 25-26].

Джерелами трансформації публічного управління визначено декілька інноваційних форм державного та муніципального управління, а саме:

1) використання сучасних інформаційно-телекомунікаційних засобів масової інформації для створення єдиного інформаційного простору публічного управління;

2) фінансування за рахунок бюджетного забезпечення витрат на розробку, тестування та впровадження електронних цифрових технологій при оптимізації управління наявними коштами для подальшої трансформації державного та місцевого самоврядування;

3) необхідний рівень правового регулювання створення державних інформаційних систем із визначенням чіткого порядку модернізації інформаційних технологій у публічному управлінні;

4) реалізація стратегічного планування архітектури інформаційних та цифрових технологій у межах різних відділів, між відділами з горизонтальною взаємодією та вертикальною владою;

5) ведення адміністративно-управлінських процесів, пов'язаних з кадровим забезпеченням та навчанням працівників структур державного та муніципального регулювання соціально-економічних процесів у суспільстві;

6) розробка та впровадження технічних вимог до процедур закупівлі товарів, будівельних послуг, послуг у сфері інформаційно-комунікаційних технологій до процедур закупівлі, обґрунтування ступеня їх необхідності, процедур визначення та обґрунтування початкової максимальної ціни замовлень на їх організація закупівлі;

7) підвищення рівня правового регулювання відносин власності відповідно до сучасних особливостей підприємницької діяльності;

8) створення та розвиток сучасної системи захисту інформації для процесів використання електронних цифрових засобів формування та використання інформаційних даних [67, с. 49-50].

Технологічні, фінансові та інформаційні ресурси, які сприяють створенню ефективних цифрових форм реалізації державно-комунальних управлінських функцій, слугують, таким чином, джерелами для диджиталізації державної адміністративної структури.

Ефективна диджиталізація діяльності державних і муніципальних адміністративних структур полягає в оптимальному вирішенні таких завдань:

1) зменшення витрат, спричинених невиправданим використанням вихідних ресурсів та технологій за рахунок електронної цифрової стандартизації та регулювання процесів у сфері державно-приватної взаємодії;

2) якнайшвидше надання публічних послуг в електронній цифровій формі для реалізації підприємницьких ініціатив та задоволення потреб населення;

3) стабільне функціонування електронних сервісів на основі передових науково-технічних розробок, які сприяють досягненню необхідних ефектів у державно-приватному партнерстві;

4) модифікація існуючої та розробка якісно нової нормативно-правової бази регулювання публічного управління розвитком малого та середнього підприємництва шляхом широкого використання передових телекомунікаційних технологій;

5) створення єдиного електронного інформаційного простору державно-приватного співробітництва на федеральному рівні з підтримки приватного підприємництва.

При цьому має бути гарантовано комплексне врахування специфіки використання державних та комунальних коштів для подальшого цифрового забезпечення розумного інвестування виділених коштів на фінансування модернізації діяльності державних адміністрацій [12].

Прикладом закордонного досвіду розробки засобів вирішення цих проблем є Закон Великобританії про цифрову економіку, прийнятий у 2010 році. Крім того, розроблено та прийнято нормативно-правовий акт, який розширює можливості моніторингу використання ІТ-комунікацій (Ofcom). Таким чином, здійснюється обслуговування електронних комунікацій та встановлюються умови надання державних публічних послуг відповідно до функціонування системи «електронного урядування».

Цифрові технології визначають процеси вдосконалення методів аналізу різноманітних форматів інформаційних даних, що є одним із основних чинників

подальшої інноваційної трансформації методів побудови комунікації публічного управління. Таким чином, умови впровадження електронно-цифрової зміни методів прийняття адміністративних управлінських рішень є основою для оптимальної трансформації методів використання елементів віртуального простору в діяльності посадових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування на використання засобів регулювання потоків інформації в Інтернеті за допомогою електронних цифрових технологій. Ця пропозиція встановлює необхідність впровадження трьох типів принципів трансформації публічного управління:

1. Структурно-функціональні (децентралізація та оптимальний розподіл функцій і ресурсів у публічному управлінні; врахування економічних особливостей територіального управління).

2. Інформація та комунікація (технологічна ефективність та безпека інформаційного зв'язку; модернізація IT-інфраструктури; стабільність та безперервність інформаційного зв'язку; електронна та технологічна узгодженість функцій публічного управління).

3. Організаційно-технологічні (оптимальне поєднання централізму та децентралізації, субсидіарність, структурування інформаційних даних) [38].

Електронні цифрові технології забезпечують підвищення ефективності систем електронного аналізу, за допомогою яких можливе швидке переміщення блоків інформації від органів державної влади як джерела інформації та ресурсної складової для налагодження стійкої комунікації між органами державного впливу, економікою та структурами місцевого самоврядування для подальшої розробки економічно виправданих рішень.

Інформаційно-аналітичні системи є чітко структурованими інформаційними контекстами, за допомогою яких як зовнішніх джерел здійснюються функції аналізу та перетворення різноспрямованих інформаційних даних із спеціалізованих оперативних баз даних окремих органів влади (внутрішні інформаційні джерела та ресурсного забезпечення) та організацій різних форм власності.

Ефективні інформаційно-комунікаційні технології трансформують методи державно-приватної взаємодії та індивідуального електронно-цифрового зв'язку державними службовцями органів державної влади та муніципальних органів та представниками приватного підприємництва у вигляді використання можливостей місцевих електронних мереж з використанням окремих елементів Інтернет для перетворення значних обсягів даних [33].

Отже, джерелами трансформації публічного управління є: 1) цифрова підтримка; 2) бюджетне фінансування; 3) правове регулювання електронно-цифрового використання інформаційних систем; 4) розробка спеціальних вимог до процедури закупівлі товарів і послуг у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. Ці джерела є ключовими факторами для подальшого розвитку необхідної електронної комунікації, що забезпечує безперервний обмін інформаційними даними в системі державно-приватного співробітництва.

1.2. Диджиталізація в системі публічного управління

Процеси диджиталізації публічного управління визначаються міжнародно-правовими нормами та регулюються вимогами українського законодавства відповідно до цілей державної політики щодо розвитку та успішного застосування ефективних електронних технологій та використання інформаційних ресурсів. При цьому необхідно дотримуватися особливих положень Хартії Європейського Союзу, згідно з якими міжнародне право має на меті поширювати інформацію без втручання державних органів. Ця умова тісно пов'язана з можливістю фізичних та юридичних осіб отримувати необхідну інформацію, зосереджену в інформаційних базах даних органів публічного управління [30].

Умовою функціонування системних компонентів державного та муніципального управління українське законодавство вбачає повний доступ населення, представників громадських організацій та бізнесу через використання

електронних інформаційних мереж, у тому числі Інтернет, до інформації про процесів їх діяльності та їх результатів. Регулювання державно-комунального використання цієї інформації має враховувати необхідність збереження конфіденційності, а також професійної та комерційної таємниці при розробці офіційних управлінських рішень. Такий порядок діяльності реалізується відповідно до завдань оволодіння прогресивними засобами збору, аналізу та використання інформаційних ресурсів.

Одним із суттєвих принципів такого розвитку є створення прозорого публічного управління, що, з точки зору поширення цифрових технологій, виражається у розширенні переліку варіантів електронно-цифрового функціонування держави та місцевої влади.

Платформа цифрового публічного управління – це сукупність інформаційних технологій, які використовуються як основа для створення інформаційних комунікацій і які дозволяють отримати синергетичний ефект за рахунок використання сучасних електронних засобів для регулярності, обробки та використання інформаційних ресурсів у контексті надання послуг публічного управління [31].

Проектування цифрової економічної системи передбачає раціонально обґрунтоване узагальнення вже наявних інформаційних технологій та результатів різноманітних наукових розробок у сфері поширення цифрових форм інформації, що в сукупності дозволяють зробити значний стрибок в інформаційних технологіях та організації інформаційних технологій. діяльність державних та муніципальних адміністративних структур.

Враховуючи особливості діяльності державних управлінських структур та тип партнерства з представниками економіки, за функціональним призначенням можна виділити різні типи цифрових платформ [36]:

1. Маркетплейси – це пошукові системи, що пропонують розширені можливості електронної комерції, що виявляється, зокрема, у прискореному порівнянні цін на різноманітні виробничі продукти з різними якісними та кількісними параметрами.

2. Платформи підприємств – формування цифрових форм організаційного управління в системі функціонування підрозділів органів публічного управління з метою координації дій з наданням комплексних публічних послуг для приватних організацій з урахуванням здійснення державних закупівель і розміщення замовлень у приватному секторі економіки.

3. Промислово-технологічні платформи – сукупність засобів електронно-цифрової систематизації виробничих процесів будь-яких товарів при виконанні функцій проектування технологічних процесів з використанням спеціалізованих операційних систем та інфраструктури для зберігання інформаційних даних.

4. Інструментальні платформи – вони базуються на програмному або програмно-апаратному комплексі інформаційних продуктів, що дають змогу розробляти програмні рішення прикладного призначення. Використання таких платформ служить інструментом у сфері публічного управління та пропонує наперед визначені стандартні функції та інтерфейси, засновані на узгодженій технології даних.

5. Інфраструктурні електронно-цифрові структури – вони працюють через діяльність суб'єктів «інформаційного ринку», що забезпечує державне регулювання процесу ринкових відносин, у якому малі та середні підприємства з підвищенням рівня електронної підтримки їх діяльність шляхом використання цифрових наскрізних технологій.

6. Прикладні платформи – бізнес-моделі транспортування ділової інформації у вигляді алгоритмічного обміну між невизначеною сукупністю суб'єктів інформаційної комунікації за допомогою транзакцій в єдиному електронному цифровому середовищі, що призводить до зниження транзакційних витрат.

Використання цих цифрових платформ значно розширює функціональні можливості публічного управління, оскільки завдяки використанню сучасних електронних технологій можна досягти наступних результатів [51]:

1) значно менші фінансові витрати при наданні послуг публічного управління;

2) прискорення впровадження необхідних інновацій в електронному супроводі публічного управління;

3) удосконалення інформаційної комунікації у партнерстві між офіційним керівництвом та представниками приватного підприємництва для забезпечення обміну необхідною інформацією. З боку офіційного керівництва ця інформація стосується здійснення регулювання ділових відносин, а з боку приватного сектора це підвищує ефективність управління GR;

4) створення спеціального простору для онлайн-посередників (у вигляді окремих спеціалістів чи приватних організацій), що може створити продуктивну електронну платформу, за допомогою якої посадові особи державної чи місцевої влади зможуть підтримувати стабільні контакти з представниками приватних компаній та фізичних осіб-підприємців.

Ці електронні цифрові умови, у свою чергу, дозволять модернізувати систему існуючого публічного управління з метою побудови електронного управління на основі тісного партнерства між структурними елементами цього управління та приватними суб'єктами господарювання.

Модернізація діяльності органів публічного управління щодо підвищення рівня електронної підтримки органів державної влади та управлінських функцій може бути виражена у таких заходах [23]:

1) узагальнення можливостей кількох мереж цифрової взаємодії та багатоканальна координація різних точок зору на одну й ту саму проблему в системі розробки та прийняття офіційних управлінських рішень;

2) формування ефективної цифрової бази для обробки значних масивів вихідних даних;

3) розширення використання технологій електронної ідентифікації та аутентифікації в діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування;

4) використання хмарних технологій для зберігання інформації економічного характеру;

5) організація запобігання та усунення кіберзагроз з дотриманням правової

природи використання інформаційних ресурсів;

6) формування та подальший розвиток режиму «одного вікна» надання державних державно-комунальних послуг. Забезпечення електронного обліку порядку врахування скарг на рішення та дії (бездіяльність) компетентних органів публічного управління;

7) здійснення комплексного моніторингу подій та дій офіційних управлінських структур у міжвідомчому співробітництві із своєчасним вирішенням розбіжностей у поглядах із спільних питань державного та муніципального регулювання приватно-підприємницьких відносин. Нагляд за процесом аналізу запитів, що надходять від структурних підрозділів взаємодії публічного управління на федеральному та державному рівнях;

8) проведення аналітичного огляду статистичних параметрів використання баз даних органами влади.

Ці заходи мають на меті сприяти закладенню основ електронного адміністрування та конструктивної співпраці між державно-муніципальними адміністративними структурами та приватним сектором. Це дає можливість, зокрема, оптимально налагодити процес технічного оснащення корпоративних виробничих систем.

Функціонування публічної електронної адміністративної структури тісно пов'язане з реалізацією принципів трансформації публічного управління, які можна поділити на три категорії залежно від змісту засобів реалізації.

До першої категорії належать структурно-функціональні принципи:

– децентралізація та оптимальний розподіл функцій та ресурсів у публічному управлінні;

– врахування економічних особливостей управління місцевістю.

До другої категорії належать інформаційно-комунікаційні принципи:

– технологічна ефективність і безпека інформаційного зв'язку;

– модернізація ІТ-інфраструктури;

– стабільність і безперервність інформаційної комунікації;

– електронна та технологічна узгодженість функцій публічного

управління.

Третя категорія представлена організаційно-технологічними принципами:

- оптимальне поєднання централізму та децентралізації;
- субсидіарність – широке використання інформаційних моделей та одиниць інформації, необхідних для опису специфіки об'єкта управління з подальшим вибором найкращих методів управління;
- структурування інформаційних даних як основи для вироблення оптимальних управлінських рішень відповідно до специфіки соціально-економічної ситуації.

З огляду на електронний процес надання публічних послуг, слід підкреслити, що в цьому випадку необхідно координувати різноспрямовані дії в системі застосування інформаційно-комунікаційних технологій для надання публічних послуг, які відповідають стандартам якості для задоволення суспільних потреб і часових параметрів взаємодії з населенням [35].

Ефективне надання таких послуг у системі електронного адміністрування може бути забезпечено шляхом відповідних перетворень [69, с. 181]:

- електронна цифрова підтримка надання інформації невизначеній групі споживачів на основі використання сучасних цифрових технологій для збору інформації шляхом аналізу ситуації в різних сферах соціально-економічних відносин;
- надання послуг здійснюється шляхом використання майна різних форм власності – залежно від типу партнерства органів державної та комунальної влади між собою та з представниками приватного сектору.

Ці перетворення можна здійснити за допомогою ряду заходів:

1. Функціонування спеціалізованих державних органів, спрямованих на систематизацію партнерських відносин з різними громадськими радами. Це гарантується участю незалежних експертів як представників приватних економічних структур та неприбуткових об'єднань. Це партнерство має базуватися на дотриманні стандартів зв'язків з громадськістю органів влади та «контрактів ефективності» міністерств і служб.

2. Розробка продуктивних електронно-технічних компонентів для прискореного розгляду та реалізації скарг, пропозицій та повідомлень населення з узагальненням різноманітних інформаційних даних у чітко структуровані комунікації, що дають змогу виявити специфіку різноманітних соціально-економічних проблем на територіальному рівні публічного управління.

3. Модернізація засобів інформаційних технологій, що визначають параметри та результати функціонування системи «електронне домогосподарство», а також електронна узагальнена обробка інформації про ефективність використання наданих фінансових ресурсів у порядку державної підтримки для електронної цифрової трансформації процесів прийняття рішень у публічному управлінні [33].

Наприклад, диджиталізація публічного управління в Україні здійснюється на основі розвитку та використання різноманітних інформаційних систем, що розширює можливості прискореної обробки значних обсягів інформації. Ці системи дозволяють підтримувати систематизацію та порядок різноспрямованих інформаційних потоків, що входять до структури надання та користування державними та комунальними послугами, шляхом комплексного аналізу ступеня ефективності та ефективності цих послуг, а також ступеня доцільності та продуктивності використання державних та комунальних послуг муніципального фінансування. При чіткому структурному функціонуванні передбачених інформаційних систем створюється єдиний електронно-цифровий простір, в якому гарантується впорядкована державно-приватна співпраця.

Висновки до розділу 1

Функціонування системи публічного управління характеризується певною якістю, що виражається у певній повноті виявлення, аналізу, оцінки та вирішення соціально-економічних проблем у житті населення та діяльності економіки на основі наявних ресурсів та електронних технологій в цілому державних і

муніципальних органів. Електронна модернізація діяльності цих органів відбувається на основі трансформаційних джерел, які характеризуються використанням сучасних електронних цифрових технологій з необхідним фінансуванням та правовим регулюванням. Це доповнюється розробкою та впровадженням вимог до процедур закупівлі товарів і послуг на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Принципи трансформації публічного управління поділяються на три категорії залежно від особливостей засобів їх реалізації відповідно до структурно-функціональної структури, використання інформаційної комунікації та організаційно-технологічної взаємодії структурних елементів.

У публічному управлінні використовуються різноманітні інформаційні системи, за допомогою яких розширюються можливості прискореної обробки значних обсягів інформації у сфері державно-приватного партнерства.

РОЗДІЛ 2

МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЇ У КОНТЕКСТІ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

2.1. Міжнародний досвід диджиталізації та цифровізації публічної влади

Навряд чи є країна у світі, яка б не використовувала компоненти електронного урядування в державному управлінні. Проте практика їх використання різниться, про що свідчить розподіл елементів їх реалізації та ступінь їх інтеграції у структуру та функції управління.

У світі існують дві основні моделі електронного урядування: західна та східна. Процес реформування державного управління в західних країнах включає, зокрема, реорганізацію державних органів за принципами «нового державного управління» та створення «відкритої держави». При цьому проекти електронного урядування в східних країнах реалізуються за принципами традиціоналізму (конфуціанства) та «раціональної бюрократії».

У західній моделі шлях, який обирають європейські країни, слід відокремити від американського. У 2000 році глави держав і урядів Європейського Союзу прийняли Лісабонську стратегію, щоб зробити ЄС найбільш динамічною та конкурентоспроможною економікою, заснованою на знаннях, у світі. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) є ключовим компонентом у досягненні цих цілей. Для досягнення цілей Лісабонської ІКТ-стратегії розроблено спеціальну програму eEurope. Ця програма є продовженням різноманітних ініціатив Комісії ЄС у цій сфері з 1984 року.

Програма eEurope 2000-2002 мала три основні цілі: дешевший, швидший і безпечніший Інтернет, інвестування в навички людей та збільшення використання Інтернету. Пізніше ці цілі були змінені в наступних програмах ЄС щодо електронного уряду для надання державних онлайн-послуг, динамічного середовища електронної комерції та широкого використання широкопasmової та

безпечної інформаційної інфраструктури.

Створюються численні інвестиційні фонди та широке державно-приватне партнерство для реалізації загальноєвропейського проекту, що охоплює весь ЄС із з'єднанням Європи високошвидкісного та високошвидкісного об'єкта. Загалом Європейський Союз планує виділити 600 мільярдів євро до 2020 року на реалізацію єдиного цифрового ринку на основі високошвидкісного та високошвидкісного Інтернету та багатоцільових додатків.

У рамках реалізації місцевих підпрограм, анонсованих у рамках стратегії Цифрового порядку денного для Європи, приймаються проекти та ініціативи, які спеціалізуються на прикладному рівні, наприклад, проект Європейського хмарного партнерства. Цифровий порядок денний для Європи відповідає цілям програми Horizon 2020 для наукового, технологічного та інноваційного розвитку ЄС (Horizon 2020), включаючи хмарні технології, освіту, навколишнє середовище, охорону здоров'я та дослідження космосу. Методологія стратегічного планування керівних органів ЄС вимагає високого рівня кваліфікації та постійної, ретельної та комплексної роботи в поєднанні з постійним спостереженням за ситуацією на локальному та глобальному рівнях та постійними консультаціями з різними зацікавленими сторонами та впливовими людьми.

Подивіться уважніше на досвід Естонії, маленької балтійської країни, яка нещодавно стала лідером у сфері електронних послуг, оскільки три десятиліття тому була створена як Республіка Радянський Союз. Секрет успіху Естонії в тому, що вона була першою республікою колишнього Радянського Союзу, яка пережила економічний спад і в 1995 році встановила курс на економічне зростання. Це полегшила зміна поколінь у державних структурах. У 1993 році середній вік державних службовців для впровадження сучасних форм управління електронним урядом становив 35 років. Естонія впроваджує програмний документ e-Estonia з 2000 року, який розпочався зі стандартизації численних реєстрів та створення єдиної центральної інформаційної бази, запровадження «єдиного вікна», в якому всі послуги для населення автоматизовані, сервіс центри, інвестиції в телекомунікації, людський капітал та надання послуг Інтернету.

Нововведенням у сфері електронного оподаткування в Естонії стало запровадження у 2014 році електронного трудового реєстру – зведеного трудового реєстру. Роботи всіх фізичних та юридичних осіб, які пропонують роботу, мають бути занесені до цього реєстру; юридична особа, резидент або нерезидент Естонії; державна установа або установа органу місцевого самоврядування. Початок роботи в журналі обліку фіксується роботодавцем до початку роботи особи, а відмітки про припинення або припинення роботи в цьому журналі вносяться протягом десяти календарних днів. Дані, опубліковані в трудовому реєстрі, також є основою для електронного визначення відповідних гарантій, таких як медичне страхування, пенсії, допомоги по безробіттю, а також для контролю за виконанням трудових зобов'язань. Із запровадженням електронного робочого довідника більше не потрібні подвійні функції різних міністерств та органів влади щодо збору, збору та обробки даних.

Американський підхід відрізняється від європейського через структуру та традиції публічного управління в США. Шлях становлення інформаційного суспільства визначається загальною моделлю соціально-економічного розвитку, в якій функції держави зводяться до мінімуму, а діяльність особистості – до максимуму. Одним із пріоритетів інформаційного суспільства в США є створення електронного уряду, який надає населенню всю необхідну інформацію для підвищення відкритості та підзвітності уряду своїм громадянам. Зокрема, підзвітність не обмежується наданням певної інформації, необхідної громадянам, а забезпечується через відкриту специфікацію наборів показників певними державними органами та створення загальнодоступних засобів моніторингу цих показників.

Важливим кроком у запровадженні електронного урядування в країні стало підписання у 1999 році президентом США двох меморандумів: «Про електронне урядування» (Electronic Government), а також «Про використання інформаційних технологій на благо суспільства» (Use of Information Technology покращити наше суспільство). Це фактично стало стартовим сигналом для масштабного проекту впровадження технологій електронного урядування в діяльність американських

державних установ. Ключовим моментом було те, що на той час громадянин мав звертатися до конкретного органу влади, а не до уряду в цілому.

Головний портал уряду США був запущений у 2000 році. Він об'єднує багато веб-сайтів на рівні інтеграційних посилань, містить повну інформацію про державні ресурси, послуги та форми для громадян, бізнесу та органів влади. Онлайн-послуги, що надаються на веб-порталі уряду США, реалізуються шляхом перенаправлення їх на відповідні веб-сайти. Для вирішення проблеми інтеграції міжвідомчих проектів уряд США спирається на концепцію побудови федеральних компаній. Основна мета федеральної архітектури інформаційних технологій – створення умов для міжвідомчого розвитку процесів, стандартів та обміну інформацією. Пізніше Сполучені Штати прийняли Закон про електронний уряд (the E-Government Act of 2002), який мав на меті покращити доступ до інформації про уряд, а також надання інформації та послуг громадянам, службовцям, іншим установам та юридичним особам.

Загалом у США розроблена система управління процесом впровадження електронного урядування та поступового створення електронних публічних послуг як важливої складової для вдосконалення системи управління відповідно до Кодексу знань з менеджменту Національного стандарту менеджменту США 2005 року. Важливим фактором успіху стала комп'ютеризація публічного управління та інтерактивність державних служб у функціонуванні органів влади.

Східна модель базується на специфічному стилі управління, азіатській корпоративній культурі та складній системі публічного управління, яка організована за принципом ієрархічної піраміди. Її представники хочуть реалізувати альтернативу західному підходу, який базується насамперед на прийнятті власних цінностей індустріалізації, інформаційних технологій та соціального розвитку. Він заснований на співпраці держави і ринку, спробі створити зв'язок між культурними цінностями, властивими конфуціанству, що супроводжується соціальними змінами. Східна модель включає Японію, азіатських тигрів і Китай.

Поняття «японське економічне диво» є хрестоматійним. Успіхи країни в

розвитку інформаційного суспільства в цілому збігаються з успіхами США в цій сфері. Одним із найважливіших факторів їх реалізації є значна вартість досліджень і розробок, високий пріоритет ІКТ у вирішенні проблем соціально-економічного розвитку країни.

У 2000 році в рамках Основної стратегії ІТ Японія прийняла Закон про формування передового інформаційно-комунікаційного суспільства (Basic Law for Form an Advanced Information and Telecommunications Network Society). У центрі уваги був розвиток Японії як країни з високорозвиненими ІКТ (Basic IT Strategy) та центральним завданням впровадження електронного урядування.

Стратегія e-Japan була оголошена національною стратегією в 2001 році. e-Japan має стати основою спільноти, де кожен може активно використовувати інформацію та отримати від неї користь. Найважливішою роллю уряду було створення робочого середовища, в якому приватний сектор мав можливість проявити свій потенціал і допомогти перетворити Японію на найрозвиненішу державу світу з інформаційних технологій у найближчі роки. За формулюванням стратегічних орієнтирів слідувала розробка відповідних механізмів дії. Одним із таких механізмів була програма пріоритетної політики e-Japan – програма побудови електронного уряду. Японська методологія управління інноваційними проектами та програмами базується на P2M – системі знань, яка представлена у вигляді посібника з управління інноваційними проектами та корпоративними програмами.

Інформаційний розвиток «Азіатських тигрів» (Південна Корея, Тайвань, Сінгапур та Гонконг) базується на так званій моделі економічного співробітництва держави та ринку – державно-приватного партнерства. Успіх цих країн базується, зокрема, на державному втручанні в процес прийняття рішень у сфері великих приватних інвестицій та на активній участі держави у розвитку національної інформаційної інфраструктури. Проблеми інформаційного розвитку, на які звертають увагу уряди цих країн, включають посилення конкуренції у виробництві та впровадженні нових ІКТ, потенційну втрату сегмента ринку чи робочих місць, рівний доступ до інформаційних ресурсів.

Концепція електронного урядування в Південній Кореї реалізує програму «Уряд для громадян» (G4C), яка спрямована на спрощення процедур взаємодії органів державної влади з громадянами та юридичними особами. Програма спрямована на мінімізацію прямих контактів між державними службовцями та громадянами та бізнесом. Організація електронного документообігу, у тому числі оподаткування, забезпечує дотримання цього принципу. Зокрема, сплата податків юридичними та фізичними особами може відбуватися за допомогою електронного документообігу через Інтернет, звіти юридичних осіб, податкові декларації фізичних осіб передаються до податкових органів в електронній формі. Наразі уряд пропонує значну кількість послуг онлайн-інтеграції за принципом «єдиного вікна».

Особливої уваги серед східних країн заслуговує Сінгапур, який розробив стратегічний план «Інтелектуальний острів». Його мета – стати однією з перших країн у світі з розвинутою національною інформаційною інфраструктурою, яка забезпечить підключення до комп'ютерів майже в кожному домі, школі чи робочому місці.

У Сінгапурі діє система державних закупівель – GeBiz, яка є типовим механізмом державних закупівель і складається з клієнтської програми для підрядників і клієнтів (агентств) та платіжної системи. Система надає 20000 підрядників і 150 замовникам максимально прозорий доступ до державних закупівель, які закупають товари та послуги на суму понад 10 мільярдів доларів США щорічно. У проєкті взяли участь Сінгапурське агентство оборонних і наукових технологій (замовник) та підрядник – ІТ-компанія НІТ.

GeBiz заснований на так званому «кошику», який складається з працівників-оцінювачів заявок (вони не можуть бути представниками агентств, які самі подали заявку), заявників та фінансових експертів. Уряд Сінгапуру володіє 100% прав на систему GeBiz за технологічної підтримки НІТ. Запровадження системи дало змогу автоматизувати торгові процеси, збільшити товарообіг та подолати корупцію в державних закупівлях. Секрет успіху GeBiz полягає в організації правильної бізнес-логіки процесів закупівель, а також у

чіткому розподілі завдань, а саме: держава гарантує та контролює відповідність процедур загальнообов'язаним нормам і законам, НІТ забезпечує все технічна підтримка – від вибору програмного та апаратного забезпечення до технологій.

У Сінгапурі особлива увага приділяється навчанню державних службовців у сфері електронного урядування. Так створено та функціонує Центр лідерства eGov та Коледж державної служби. Центр лідерства eGov пропонує керівникам центральних органів виконавчої влади та агенцій електронного уряду Республіки Сінгапур навчання та перепідготовку у сфері електронного уряду.

Зазначимо, що одним з основних критеріїв призначення менеджерів на посади в Сінгапурі є навчання з електронного урядування в Центрі лідерства eGov. Сінгапурський коледж державної служби є юридичним органом прем'єр-міністра, який проводить підготовку державних службовців різних рівнів.

Щодо Китаю, урядовий онлайн-проект був офіційно запущений в 1999 році. З тих пір країна створила публічну інформаційну платформу та державну мережу, а також створила низку інформаційних баз даних, які можуть обробляти інформацію від компаній, окремих осіб та урядів.

За більш ніж два десятиліття з моменту практичного впровадження технологій електронного урядування в різних країнах напрацьовано значний досвід, який дозволив заощадити ресурси, час та якість надання публічних послуг через онлайн-системи та зробив ефективним функціонування органів державної влади в цілому. Застосування успішних практик за кордоном стає необхідним фактором для досягнення цілей електронного урядування, запобігання можливим проблемам інформатизації органів влади та розвитку інформаційного суспільства. Цей досвід може бути реалізований в Україні, проте, завдяки досвіду впровадження електронного урядування в інших країнах, необхідно виділити не лише світові тенденції, закономірності, принципи, підходи, методи створення та впровадження електронного урядування, а й зрозуміти особливості країни, специфіку розвитку, ресурсні можливості тощо, виходячи з досвіду Європейського Союзу, країни – Естонії, міста – Сінгапуру та запровадження єдиного підходу до управління проектами.

2.2. Загальні вимоги до технологічних процесів та регламентів диджиталізації та цифровізації публічної влади

Сучасні програмні продукти характеризуються високими технологіями і великі авторитети діють сьогодні на ринку програмного забезпечення в умовах жорсткої конкуренції. При цьому важливим науково-практичним завданням на цьому етапі є постійне спостереження за тенденціями та перспективами розвитку ринку інформаційних продуктів і послуг.

Основою створення інформаційних продуктів є безпосередньо інформаційні ресурси. При цьому, по суті, кожен інформаційний продукт відображає інформаційну модель свого виробника і втілює власне уявлення про конкретну предметну область, для якої він створюється.

Інформаційний продукт – це результат інтелектуальної та інформаційної діяльності людини, представлений на ринку інформаційними товарами та послугами. При цьому даний вид продукції має бути задокументований на матеріальному носії будь-якої фізичної властивості у вигляді статей, оглядів, програм, книг тощо.

Як і будь-який інший матеріальний продукт, інформаційний продукт може розповсюджуватися через послуги під час маркетингу. При цьому, окрім традиційних видів послуг, що виникають у результаті невиробничої діяльності об'єкта, спрямованої на задоволення потреб особи чи організації у використанні різних продуктів, акцент слід зробити на інформаційних послугах.

Інформаційна послуга – це здійснення інформаційної діяльності у передбаченій законодавством формі з метою пропонування споживачам інформаційних продуктів для задоволення їх інформаційних потреб. Найважливішими видами інформаційної діяльності є отримання, використання, поширення, передача та зберігання інформації. Створення та надання інформаційних продуктів здійснюють спеціалізовані інформаційні органи.

Надання інформаційних послуг передбачає отримання від користувача замовлення інформаційних продуктів, яке здійснюється стороною, яка укладає

договір (договір) між наданням та використанням послуг. Специфікація послуг базується на обсязі, якості, технічній спрямованості у сфері використання інформаційних ресурсів та створених на їх основі інформаційних продуктів.

Слід зазначити, що створення інформаційних сервісів можливе лише за наявності баз даних у комп'ютерній чи некомп'ютерній версії. База даних – це сукупність даних, правила якої ґрунтуються на загальних принципах опису, зберігання та маніпулювання даними.

Бази даних є джерелом і різновидом напівфабрикату в процесі надання інформаційних послуг через відповідні послуги. Бази даних, хоча і не названі, існували в бібліотеках, архівах, фондах, довідкових службах та інших подібних організаціях до епохи комп'ютерів. Вони володіють різноманітною інформацією про події, явища, об'єкти, процеси, публікації тощо. Розвиток комп'ютерних технологій значно збільшив розміри збережених баз даних і розширив спектр інформаційних послуг.

Загалом зміст інформаційного сервісу в основному визначається типом інформації, яка надається користувачеві. Загалом етапи надання інформаційних послуг можна проілюструвати на прикладі формування пакету нормативних документів замовника.

Інформаційні ресурси, їх вартість, власність, а також попит і пропозиція на ці ресурси є важливими складовими процесу надання інформаційних послуг. Як і для традиційних видів ресурсів і товарів, існує ринок інформаційних продуктів і послуг для інформаційних ресурсів.

Ринок інформаційних продуктів і послуг (інформаційний ринок) – це система економічних, правових та організаційних відносин щодо комерційної торгівлі продуктами інтелектуальної праці. Формування стійкого ринку інформаційних послуг почалося в середині 1950-х років, основними постачальниками інформаційних послуг в цей час були виключно інформаційні послуги академічних, професійних і науково-технічних товариств, органів влади та навчальних закладів.

При цьому група споживачів була досить вузькою – науковці та спеціалісти з науки і техніки.

Слід зазначити, що до середини 80-х років вона була лідером на ринку інформаційних послуг на значній відстані від інших країн, окупованих США. Крім того, державна політика зосередилася на посиленні ролі ринку та обмеженні ролі держави. З середини 1980-х років Японія та Західна Європа випередили Сполучені Штати, значною мірою завдяки змішаній структурі економіки всієї інформаційної індустрії з домінуванням державного сектору. Наразі інформаційний ринок США відстає від темпів зростання інформаційних послуг в Японії та інших країнах, що спонукає уряд США вживати певних заходів та коригувати державну політику для посилення державного регулювання та додаткового фінансування науково-технічної комунікації.

Сучасна епоха інформаційного ринку характеризується стрімким розвитком і динамічним зростанням. Ця активна динаміка в основному зумовлена розвитком сучасних високих інформаційно-комунікаційних технологій, а також загальними тенденціями переходу до глобального інформаційного суспільства.

Активно розвиваються та впроваджуються нові технології, виробництво носіїв інформації, телекомунікаційні системи, мобільний зв'язок, електронний бізнес. З'явився новий термін – інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) – це весь спектр комп'ютерного та телекомунікаційного програмного забезпечення, що сприяє якнайшвидшому перетворенню суспільства в інформацію. Слід зазначити, що зараз багато галузей, банків та державних адміністрацій комп'ютеризовані. В органах державної влади, а також у деяких регіонах модернізовано комп'ютерний парк, розвинена система державних інформаційних ресурсів, система публічного управління загалом досягла відносно високої насиченості інформаційних систем і телекомунікаційних мереж.

Нині інформаційний ринок має певний асортимент товарів і послуг, який характеризується умовами та механізмами їх надання, цінами. На відміну від

торгівлі звичайними товарами, що мають матеріальну форму, об'єктами продажу або обміну на цьому ринку є інформаційні системи, інформаційні технології, ліцензії, патенти, товарні знаки, ноу-хау, інженерні послуги, різноманітна інформація та інші види інформації. ресурсів.

Як зазначалося раніше, бази даних є основним джерелом інформації для інформаційних послуг у сучасному суспільстві. Вони об'єднують постачальників і споживачів інформаційних послуг, зв'язки та відносини між ними, умови купівлі-продажу інформаційних послуг.

У науковій літературі досі немає консенсусу щодо інфраструктури інформаційного ринку. Інфраструктура інформаційного ринку – це низка секторів, кожен з яких об'єднує групу людей або організацій, які пропонують однорідні інформаційні продукти та послуги.

Науково-технічний інформаційний сектор є найважливішим у загальній структурі науково-технічної інформаційної системи в країні. Основною метою створення та розвитку цієї галузі є підвищення ефективності результатів науково-технічної діяльності суспільства. Вважаємо, що основним механізмом досягнення цієї мети є створення системи обліку інформації про результати науково-технічних розробок, отриманих організаціями різного юридичного та майнового характеру, та їх доступу до цієї інформації.

Основними елементами цієї системи є підсистеми реєстрації науково-технічної інформації та документації, зведені та бібліографічні служби, що забезпечують ресурсами науково-технічної інформації, та первинна НТІ, що включає мережу електронних бібліотек, баз даних та довідкових засобів. Нині бібліотечні фонди є найстійкішою складовою українських інформаційних ресурсів.

Стосовно відділів науково-технічної інформації на підприємствах, в інститутах, конструкторських бюро, слід зазначити, що ця частина інформаційної інфраструктури зазнала значних змін у ході реформ і ринкових перетворень. Значна його частина була втрачена, оскільки компанії самі вирішували, як вижити у важкі економічні часи. Проте є підстави вважати, що ця

частина інформаційної інфраструктури відновиться у міру стабілізації економіки.

Слід також зазначити, що специфічною межею структури інформаційного ринку є те, що стан і рівень його розвитку є як результатом, так і умовою ринкової економіки, виходячи з можливостей існуючих інформаційних технологій та інформаційних потреб ринкової економіки. споживачів.

Різноманітність видів інформації визначає широке коло споживачів інформаційних продуктів і послуг. У зв'язку з тим, що і споживачі, і промисловість мають інформаційні потреби, вони підлягають як індивідуальному, так і промислово використанню. Проте сьогодні більшість інформаційних продуктів споживають підприємства, а не окремі користувачі.

Основними сферами застосування інформаційних ресурсів є, зокрема, дослідження ринку, консультування з питань управління, технології виробництва, управлінська інформація тощо. Безпосередня закупівля населенням інформаційних продуктів і послуг промислово розвинених країн складає лише 8% загального товарообігу в інформаційний сектор.

При високому рівні розвитку сучасних інформаційних технологій споживач має можливість вибору між традиційними та нетрадиційними інформаційними пропозиціями. У багатьох бібліотеках, наприклад, вже можна використовувати посібник чи електронний каталог, замовити фотокопії потрібної журнальної статті чи шукати повнотекстові бази даних тощо.

Слід зазначити, що важливу роль у інформаційному забезпеченні системи публічного управління відіграють іноземні інформаційні служби та центри. З одного боку, інформація стає все більш інтернаціональною, з іншого – спостерігається тенденція до завоювання західними інформаційними службами українського інформаційного ринку, що сприяє розвитку телекомунікацій та доступу до інформації, особливо в Інтернеті. До найбільших інформаційних сервісів у світі належать CAS (хімія та хімічні технології), BIOSIS (біологія), INSPEC (фізика, інформатика), INIS (фізика), MEDLARS (медицина), PASCAL (політематика) та інші.

Велика присутність на українському ринку західних інформаційних служб та агентств також пов'язана з тим, що вітчизняні інформаційні продукти та послуги, які вже є на ринку, часто не відповідають поточним потребам підприємців. Слід підкреслити значно кращу безпеку та рівень розвитку зарубіжної інформаційної інфраструктури.

За кордоном видаються численні журнали, що відображають властивості інформаційних ресурсів і технологій їх обробки, новини та аналізу інформаційної сфери та показують ефективні можливості споживання інформації.

При встановленні цін на інформаційні продукти та послуги кожен виробник вирішує багато питань: наскільки ці продукти унікальні, яка платоспроможність споживача, як структурований товарний ринок та багато іншого. Зазвичай найбільшу цінність має унікальність продукту, оскільки багато з них не мають аналогів на ринку баз даних, що значно підвищує їх вартість.

Цінність інформаційного продукту характеризується значною кількістю властивостей, серед яких значення, корисність, повнота, своєчасність, доступність, презентація, надійність тощо. Ця якісна різноманітність інформаційних продуктів визначає таку характеристику ціноутворення на інформаційному ринку, як широке використання договірних цін, надбавок за новизну, зниження цін, цінових переваг, тобто всіх доступних варіантів гнучкості ціни. Ці цінові характеристики ще раз підтверджують специфіку інформаційного продукту, що неминуче впливає на принципи ціноутворення на ринку інформаційних продуктів.

Інформаційна діяльність в Україні в цілому залишається збитковою. Навіть висока прибутковість комерційних інформаційних послуг не може покращити загальний результат, оскільки державний сектор ще не вийшов за межі запланованих збитків і принаймні не зміг вийти на рівень збиткової роботи.

Очевидно, що інформаційна діяльність в Україні сьогодні вже не може залишатися в стані ізольованого розвитку та ізоляції. Оскільки жодна країна, в тому числі й Україна, не може розвиватися без національної інформаційної

інфраструктури, необхідно найближчим часом розпочати розробку адекватної програми модернізації інформаційної інфраструктури України. При цьому необхідно виходити за рамки звичних схем розвитку інформації та інформатизації, оскільки лише нові підходи можуть дати ефективний результат у гармонії з новими реаліями, але це потребує подальших досліджень.

Висновки до розділу 2

Проаналізовано найважливіші світові моделі впровадження оцифровки в державне управління, умовами реалізації яких є мережева організація суспільства, ефективно налагоджений зворотний зв'язок та високий технологічний рівень обладнання публічного управління.

Узагальнено досвід провідних країн світу щодо впровадження розвитку електронного урядування, що є необхідним чинником успішного досягнення цілей електронного урядування. При цьому Україні слід орієнтуватися на досвід Європейського Союзу у впровадженні проектного підходу до проектів, Естонії на швидкому впровадженні електронних сервісів для громадян і бізнесу, Сінгапуру, використання досвіду впровадження електронного урядування в інших країнах у зміцненні державно-приватного партнерства, запровадження принципу «від першої особи» та впровадження розумних технологій.

Основою створення інформаційних продуктів є безпосередньо інформаційні ресурси. При цьому, по суті, кожен інформаційний продукт відображає інформаційну модель свого виробника і втілює власне уявлення про конкретну предметну область, для якої він створюється. Як і будь-який інший матеріальний продукт, інформаційний продукт може розповсюджуватися через послуги під час маркетингу. При цьому, окрім традиційних послуг, слід виділити інформаційні послуги.

Інформаційна послуга – це здійснення інформаційної діяльності у передбаченій законодавством формі з метою пропонування споживачам

інформаційних продуктів для задоволення їх інформаційних потреб. Найважливішими видами інформаційної діяльності є отримання, використання, поширення, передача та зберігання інформації. Створення та надання інформаційних продуктів здійснюють спеціалізовані інформаційні органи.

РОЗДІЛ 3

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ

3.1. Формування трансформаційного механізму публічного управління в контексті розвитку диджиталізації

У системі розвитку та оволодіння сучасними цифровими технологіями виникає якісно нова структура публічного управління із підвищенням ефективності надання публічних послуг в електронному вигляді. У той же час він долає «розрив» між визначенням особливостей проблеми та пошуком найкращого рішення для її вирішення на основі наявних управлінських ресурсів та навичок.

Це пов'язано зі створенням системи «електронного уряду» як необхідної основи для використання інформаційних каналів спілкування з громадянами та представниками приватного сектору.

Створення цифрового адміністративного механізму може бути виражено у вигляді одного з керівних принципів державної економічної політики та як цілеспрямований підхід, що забезпечується за рахунок участі державного сектору на всіх рівнях.

За особливостями формування механізму цифрової структури публічного управління можна виділити п'ять основних принципів такого формування:

1. Буде розроблено комплекс заходів, спрямованих на підтримання та впровадження модернізації порядку прийняття ефективних управлінських рішень з метою усунення різноманітних економічних проблем.

2. Впроваджується детально спланована процедура, яка розраховується на різні періоди часу з поступовим використанням фінансових та інформаційних ресурсів.

3. Створення цифрового формату діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування відповідає розвитку цифрової економіки та

модернізації електронних засобів мобільного зв'язку та комп'ютерних технологій, які дають змогу безкоштовно користуватися ресурсами Інтернету.

4. Програмування та планування процесу офіційної та оперативної оцифрування має на меті виявлення ризиків та загроз електронній безпеці системи надання публічних послуг та розробку раціональних засобів їх усунення.

5. Механізм оцифровки публічного управління має на меті покращити потік електронних документів шляхом розробки необхідної документації, яка визначає та формалізує різноманітні дії державних та комунальних адміністративних структур в електронному вигляді.

Ці принципи визначають порядок регулювання технологічних змін у функціонуванні структур державного та місцевого регулювання економіки з розподілом адміністративних повноважень та їх подальшою реалізацією з використанням передових електронних технологій.

Для продуктивного впровадження цифрової трансформації публічного управління необхідна побудова стабільної інфраструктури з розробкою та впровадженням комп'ютерно-технічних засобів обробки інформації, що уможливорює подальшу оцифровку центральних публічних послуг, а також забезпечення доступу до електронних ресурсів державно-комунальних структур доступу з мобільними терміналами. Ця електронна взаємодія є основою для якісно нової форми двох регулюючих функцій соціально-економічних функцій цих управлінських структур:

1. Надання соціальної допомоги та допомоги громадянам в електронній формі з інформацією про наявні пільги та виплату соціальних виплат в електронній формі.

2. Електронний метод забезпечення зайнятості населення пошуком роботи та подальшим дистанційним працевлаштуванням осіб на виконання робочих завдань з обробки різноманітних інформаційних ресурсів.

Посилаючись на зарубіжний досвід створення сучасного механізму цифрової трансформації державного регулювання економічних процесів, можна

констатувати, що у Великобританії та США особлива увага приділяється раціоналізації освіти та використання фінансових засобів при зменшенні витрати на основі комплексного представлення різних напрямків інвестиційної та соціальної допомоги.

У Сполучених Штатах урядова цифрова стратегія має на меті надати громадянам доступ до державної інформації та публічних послуг у будь-якому місці, в будь-який час і на будь-якому пристрої через стільникову мережу через уніфіковані портали.

Водночас державні органи впроваджують інформаційно-орієнтовану модель, яка підтримує електронну взаємодію з громадянами шляхом надання відповідних послуг у цифровому вигляді.

Бразилія розробляє електронну цифрову стратегію надання публічних послуг населенню та залучає до системи державних експертів та представників громадських організацій. Це дає додаткові можливості для оцінки рівня обґрунтованості витрачання фінансових ресурсів на задоволення потреб населення.

Структура бразильського електронного уряду також має на меті підвищення ефективності надання високоякісних послуг, що значною мірою пов'язано зі сприянням взаємодії між державними органами та різними компаніями як представниками приватного сектора економіки. Це доповнюється розширенням електронного доступу населення до інформації про поточну економічну ситуацію як орієнтира в діяльності фізичних осіб-підприємців. При цьому можна виділити три ключові напрями подальшого розвитку механізму оцифрування структур виконавчої влади:

Якісна перебудова внутрішнього управління в державних органах з розширенням електронного та цифрового зв'язку між структурними підрозділами із встановленням єдиної бухгалтерії з електронним узгодженням різних адміністративних процедур.

Інтеграція з партнерами та постачальниками за допомогою цифрових технологій, що дозволяють розробляти договірні умови в електронному вигляді

та подальше відстеження порядку виконання цих зобов'язань. Розробка та впровадження веб-стандартів, за допомогою яких можна регулювати функціонування створення, розвитку та забезпечення виконання функцій публічного управління, зокрема через урядовий веб-сайт «Стандарти». Електронні стандарти підтримують взаємодію всіх державних органів з урахуванням та задоволення побажань і потреб населення. Крім того, планується подальше вдосконалення цифрового зв'язку з рекомендаціями щодо подальшої модернізації функціонування веб-сайтів державних органів, зокрема спрощення доступу громадян до офіційних електронних порталів. Для подальшого розвитку політики електронного розвитку федерального публічного управління була створена спеціальна структура управління у вигляді президії та восьми підпорядкованих йому спеціалізованих комітетів.

У Сінгапурі та Норвегії забезпечується високий рівень створення та надання публічних послуг на основі цифрових технологій з особливою увагою до розвитку рівня ефективності діяльності освітніх та медичних організацій з розширенням електронного зв'язку між ними, державою та місцевими. владних структур і громадян. Це формується за рахунок збільшення інвестицій у розширення інформаційного зв'язку, який може бути використаний у широкому спектрі цих послуг для найрізноманітніших потреб громадян. При цьому одним із найважливіших засобів доступу населення до цих послуг є соціальні електронні мережі. За допомогою хмарних технологій та мобільного зв'язку можливий пошук у «великих базах даних» необхідних варіантів закупівлі послуг у державному та приватному секторах економіки. Це створює тристоронню електронно-цифрову взаємодію між державними адміністративними структурами, громадськими організаціями та приватними компаніями. Механізм такої співпраці має ряд особливостей:

1. Наявність науково обґрунтованої стратегії функціонування цифрового уряду, яка створюється, зокрема, у США та Великобританії. Ця стратегія виражається в чітких планах здійснення ефективного розрахунку всіх необхідних витрат при використанні інформаційних даних через цифрові канали.

Наприклад, уряд Великобританії використовує цифрову стратегію для створення цілого класу публічних послуг, які задовольняють потреби місцевого населення. Це забезпечує спеціальна державна цифрова служба (GDS), функції якої спрямовані на розширення сфери надання цифрових послуг. Ці плани щодо подальшого розвитку надання таких послуг підкріплені детальною, структурованою дорожньою картою реалізації з конкретизацією ключових показників, яких необхідно досягти в певні періоди часу.

2. Електронна участь та спільне надання послуг на основі взаємодії державних управлінських структур та представників приватного сектору. Це доповнюється участю представників місцевого населення у встановленні та розрахунку якісних та кількісних показників комунальних послуг на базі електронних онлайн-платформ.

3. Збереження безпеки та конфіденційності оброблюваних інформаційних даних, що стосуються різних аспектів діяльності органів державної влади, приватного підприємництва та персональних даних окремих громадян та посадових осіб.

Однією з найважливіших форм електронної взаємодії є спеціальні електронні структури в приватних компаніях, якими є:

1) бек-офіси – спеціалізовані оперативно-бухгалтерські підрозділи, які виконують функції регулювання процесів, пов'язаних з використанням наявних активів і зобов'язань;

2) фронт-офіс – сукупність відділів, що забезпечують взаємодію зі споживачами та діловими партнерами при організації збуту виробленої продукції та закупівлі необхідних ресурсів для подальшої діяльності.

За допомогою сучасних цифрових технологій державні та комунальні адміністративні структури беруть на себе функцію повного інформування населення про процес надання публічних послуг шляхом навчання індивідуальним заходам щодо підтримки цих послуг. Це підтверджується юридичними консультаціями на конкретні теми, які можуть надавати державні та муніципальні чиновники.

З метою спрощення електронно-цифрової взаємодії можливе створення єдиних точок доступу громадян до веб-сайту в мережі Інтернет з кількома органами публічного управління, які складають структуру кількох державних управлінських рівнів. Це забезпечується за допомогою інтегрованих порталів та веб-сайтів, завдяки чому запобігається дублювання електронних сторінок спеціалістів, а також виключаються дублювання інформаційних ресурсів та зайва інформація з окремих тем.

Зокрема, це спрощує процес інформування громадян про пенсійні проблеми, сплату податків та отримання публічних послуг в електронному режимі. Проблеми специфічного, індивідуального характеру вирішуються в електронній формі в стислі терміни (терміном 1-3 роки).

У середньостроковій перспективі можливе розширення загальної цифрової компетенції населення шляхом розширення технологічних можливостей єдиних точок доступу до процесів діяльності органів державної та муніципальної влади (на термін 3-5 років).

У довгостроковій перспективі відбудуться технологічні трансформації, на основі яких буде формуватися парадигма електронного урядування на всіх рівнях публічного управління шляхом широкого використання цифрових технологій. Так працюють електронні цифрові зв'язки з громадськістю та переважання в суспільстві цифрового режиму обробки інформації (понад 5 років).

У середньостроковій перспективі можуть бути заплановані та реалізовані такі перетворення в структурі структури цифрового публічного управління:

1. Консолідувати соціальне, публічне та бізнес-сховище інформаційних ресурсів у міру розширення інформаційного обміну між ними та міжвідомчих державних та муніципальних баз даних.

2. Розширити використання засобів ширококутового Інтернету для отримання публічних послуг в електронному вигляді.

3. Укладання більшості угод на базі ресурсів цифрових електронних каналів з обов'язковою умовою копіювання договірної документації,

оформленої на папері, з метою підтримки підвищеного рівня інформаційної безпеки.

Створення та підтримка подальшого функціонування загальних точок доступу чи сервісних центрів для громадян та бізнесу з метою отримання доступу до основних послуг (наприклад, водночас найважливіших документів, що підтверджують право власності на нерухоме майно, та найважливіших особистих документів кожного громадянина (наприклад, електронний паспорт, диплом) доступні в електронній формі, а також у паперовій формі.

Підтвердженням цьому є електронне вдосконалення систематизації текстових даних та правове регулювання використання електронних підписів у системі інноваційного діловодства. Ведення цього діловодства пов'язане з удосконаленням та прискоренням створення документів з повним врахуванням чинного законодавства при інтеграції універсальних баз даних шляхом використання універсальних порталів.

Механізм оцифрування державного сприяння приватному підприємництву тісно пов'язаний з розширенням використання сучасних електронних технологій у приватних компаніях. Представники приватного сектора отримують додаткові технологічні переваги для взаємодії з офіційними управлінськими структурами з раціональною організацією поточних бізнес-процесів, що доповнюється електронним моделюванням різноманітних ситуацій, які можуть виникати при спілкуванні з бізнес-партнерами.

У ході оцифровки державного та місцевого самоврядування необхідне раціональне проектування управління цифровими продуктами, що виражається у зміні регулювання приватних бізнес-процесів з електронною цифровою модернізацією методів ведення бізнесу.

При організації електронного державно-приватного партнерства створюється ряд передумов для подальшої модернізації цифрового супроводу офіційного регулювання економіки:

1. Зменшення державних і муніципальних фінансових витрат на підтримку приватних суб'єктів господарювання, що виражається в розширенні

можливостей представників приватних компаній використовувати електронні елементи на державних веб-сайтах для отримання інформації, необхідної для їх діяльності.

2. Попередження та своєчасне усунення технологічних недоліків в обробці інформаційних ресурсів при укладанні державних та комунальних контрактів у рамках розширення цифрових форм торгівлі. За допомогою електронно-цифрових засобів можна провести попередню оцінку характеристик виробничих потужностей та наявних ресурсів для приватних компаній з попереднім визначенням ступеню якості виконання розміщених замовлень.

Цьому сприяє більш ефективна електронна закупівля матеріальних ресурсів та сировини з автоматичним визначенням найнижчої вартості виконання кожного завдання на основі наявного обладнання та іншого інвестиційного капіталу.

Для окремих компаній час виходу на ринок можна скоротити, використовуючи передові інформаційні та електронні технології. При цьому забезпечується пошук оптимальних можливостей для отримання початкових фінансових ресурсів та їх інвестування для подальшої діяльності.

У цьому випадку у приватних виробників можна замовити цифрову платформу, за допомогою якої можна виконувати замовлення, розміщені в прискореному режимі, та вирішувати проблеми, виявлені під час їх реалізації.

Цифрові хмарні технології спрощують процес розробки управлінських рішень, спрямованих на прискорення змін у процесах діяльності державних службовців, шляхом визначення елементів у функціонуванні цих органів, які потребують удосконалення шляхом конкретних нововведень.

Це пов'язано з розробкою системи забезпечення оперативної діяльності та впровадженням комплексних цифрових рішень, які додатково підтримують та модернізують використання існуючих баз даних. Така система включає в себе ряд елементів:

Електронний цифровий засіб використання ресурсів мережі Інтернет, що дозволяє регулювати економічні процеси в діяльності приватного

підприємництва. Ці технології доповнені елементами роботизації рутинних виробничих процесів. На прикладі державного регулювання процесів у структурі АПК необхідно виділити такі цифрові технології як засіб оцінки процесів переробки сільськогосподарської сировини, використання електронних датчиків для меліорації земель.

Цифрування процесів публічного управління в цій галузі економіки регіону (чи муніципалітету) дає змогу створити електронну модель виробничих процесів з метою виявлення потенційних економічних загроз та реальних недоліків, пов'язаних із неефективним використанням наявних ресурсів і технологій. Цифрові технології, у свою чергу, забезпечують виконання наступних заходів:

1. Модернізація інформаційного забезпечення діяльності місцевих адміністративних органів, що регулюють методи та порядок функціонування агрохолдингів.

2. Забезпечення електронної цифрової мережі між суб'єктами сільськогосподарського виробництва та постачальниками необхідних ресурсів через можливість прискореного обміну даними в електронному вигляді.

Це дає змогу при електронному визначенні рамкових умов функціонування приватних суб'єктів господарювання у державному секторі враховувати різноманітні чинники розвитку сектору економіки.

3.2. Напрями удосконалення електронно-технологічного забезпечення системи публічного управління

Необхідно й надалі розширювати оцифровку владних функцій у впровадженні інновацій електронних технологій, головним результатом яких є мінімізація витрат домогосподарств. Це необхідно поєднувати з активним використанням зарубіжного досвіду цифрового регулювання виробничої діяльності, додаючи вітчизняні розробки зарубіжними типами елементів

електронного аналізу та обміну інформацією.

Впровадження ефективних електронних цифрових перетворень у структуру діяльності державних та місцевих органів влади в Україні має базуватися на вирішенні соціально-економічних проблем за кордоном шляхом використання електронних методів ресурсного забезпечення розробки документації, економічно обґрунтовані управлінські рішення. Це пов'язано з наданням можливостей для продуктивного використання зарубіжних цифрових технологій за умови розвитку системи надання публічних послуг в електронному вигляді.

Враховуючи зарубіжний досвід, можна стверджувати, що дана концепція державного цифрового менеджменту значною мірою базується на апробованих технологіях обробки інформаційних систем, що тісно пов'язано з уникненням підвищених ризиків при реалізації інноваційних проектів взаємодії державно-приватного сектору.

У контексті зовнішньоекономічної діяльності використання передових цифрових технологій пов'язане з комплексним врахуванням існуючих позитивних рамок співпраці з іноземними компаніями зі своєчасним виявленням негативних показників у сфері купівлі-продажу економічних вигод. Розглядаються перспективи подальшої співпраці в електронній формі з урахуванням ситуації на світовому ринку та особливостей зміни суспільно-політичних відносин між різними країнами.

Модернізація методів позитивного використання рекомендованих виробничих розробок у структурі приватного підприємництва базується на державній підтримці українських наукових розробок з розширенням участі України на світовому ринку високотехнологічної продукції. Це підтверджується електронно-цифровими засобами для проведення цих досліджень та методами їх подальшого використання.

Тому в системі цифрової трансформації публічного управління необхідно розвивати методи регулювання функціонування економічної системи з використанням наявного електронно-технологічного потенціалу з урахуванням

всестороннього розвитку кадрового потенціалу держави та муніципальний апарат. Це забезпечується електронно-цифровим супроводом навчальних процесів і технологій підвищення професійної кваліфікації державних службовців, що відбувається у таких варіантах:

1. Формування цілісної системи постійного підвищення технічної кваліфікації державних і муніципальних службовців шляхом розвитку специфіки подальшої діяльності в електронному режимі. Цьому підкріплюються регулярні електронні курси навчання, які представники навчального закладу можуть проводити дистанційно.

2. Розширення практичних навичок роботи з різною інформацією з раціональною оцінкою можливостей усунення перешкод для конструктивної взаємодії з представниками інших відомств, структур публічного управління та приватного сектору.

3. Продуктивне використання інформаційних ресурсів для розвитку системи управління GR як фактор підвищення ефективності державного фінансування малих і середніх підприємств.

Цифрове державне управління тісно пов'язане з можливостями цілеспрямованого регулювання процесів інноваційної трансформації державного регулювання економіки. Це пов'язано з розробкою ефективних засобів прямого і опосередкованого впливу на процеси виробництва і споживання в суспільстві. Значно розширюватимуться методи дистанційної взаємодії між бізнес-партнерами при побудові електронно-цифрового простору для подальшого розширення державно-приватних відносин.

При цьому з метою підвищення рівня якості необхідних результатів діяльності електронного управління станом визначено виконання ряду заходів:

1. Оволодіння та розширення електронного цифрового формату у пошуках перспективних ідей для підтримки оптимального розвитку соціально-економічних інновацій у структурі приватного підприємництва.

2. Створення інституції для оцінки ефективності та ефективності діяльності GR, також шляхом активізації громадськості.

3. Визначення та використання практичних і недорогих способів зберігання та обробки інформаційних ресурсів з метою комплексного опису процесів діяльності суб'єктів приватної господарської діяльності за підтримки координації підприємницьких ініціатив та директив з боку держави та муніципалітетів. Регулювання приватного сектора економіки.

Структура інноваційного публічного управління складається з трьох елементів:

1. Суб'єкт управління, яким є спеціаліст або група посадових осіб, які в межах своїх повноважень використовують засоби електронно-цифрового перетворення інформаційних ресурсів з прийняттям спеціальних рішень.

2. Управління охоплює різноманітні соціально-економічні процеси, які використовують можливості існуючих інформаційних систем публічного управління для забезпечення високого рівня надання публічних послуг за допомогою уніфікованих електронних послуг.

3. Методи публічного управління, засновані на використанні широкого спектру колекцій та аналізів інформаційних ресурсів як ключового чинника регулювання використання інших видів ресурсного забезпечення діяльності в різних галузях економіки.

Зазначені рамки створюються за рахунок використання спеціалізованих цифрових платформ, використання яких дає змогу підтримувати модернізацію елементів територіальних економічних систем за таких умов:

1. Створення єдиних обчислювальних центрів в електронній формі, які формуються в рамках діяльності федеральних та регіональних адміністративних структур та діяльності органів виконавчої влади місцевого самоврядування. Економічні проекти реалізуються у формі федеральних, державних і муніципальних програм розвитку. Зокрема, забезпечує реалізацію територіально-галузевих курсів на підтримання господарської діяльності підприємств та організацій різних форм власності, зокрема представників приватного сектору.

2. Визначаються форми електронно-цифрового забезпечення проектування

та планування системи управління з урахуванням територіальних особливостей соціально-економічних процесів.

Реалізація проектів електронно-цифрової трансформації державної адміністративної структури визначає характер електронного режиму надання державно-комунальних послуг у вигляді:

1. Модернізація принципів електронного функціонування єдиних сервісів з надання послуг населенню за умови оцифрування шляхів вирішення проблем місцевого самоврядування.

2. Поступове впровадження системи електронного профілю громадянина з метою впровадження персоналізованих електронних публічних послуг у сфері охорони здоров'я, освіти та соціальної сфери. Багато в чому це визначається необхідністю дублювання найважливішої електронної інформації у вигляді паперових документів з метою запобігання можливої втрати чи спотворення.

3. Підтримка інтегрованого режиму кібербезпеки при створенні та подальшому використанні інформаційних даних, що особливо яскраво проявляється при ліцензуванні приватних компаній.

Сучасні методи реалізації функцій публічного управління з обробки інформаційних ресурсів визначають порядок розширення ефективного використання електронних цифрових технологій у приватному секторі. У цьому контексті слід навести приклад розвитку технологій побудови конструктивних відносин між приватними компаніями та структурами публічного управління. Така спрямованість організаційно-управлінської діяльності спрямована на формування конструктивної взаємодії з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, яка полягає, зокрема, в участі представників корпоративних структур у розробці законопроектів, що обслуговують економічні інтереси приватних осіб, підприємницькі компанії.

У державно-приватному партнерстві реалізується спеціалізований напрямок зовнішнього організаційного менеджменту – GR-менеджмент як сукупність методів впливу на процеси прийняття офіційних управлінських рішень в інтересах приватного сектора на окремих територіях. Зазначена

взаємодія відбувається через використання комп'ютерних технологій та мобільного зв'язку, що забезпечує партнерство з представниками державних та муніципальних адміністративних структур.

На основі врахування особливостей механізму оцифровки функціонування державних і муніципальних органів управління має бути сформульована модель трансформації публічного управління. Ця модель виражається у функціонально-комунікативній трансформації взаємодії структурних підрозділів публічного управління з населенням та економікою, основними характеристиками якої є:

1) електронне регулювання надання державно-комунальних послуг шляхом функціонування єдиних електронних порталів;

2) використання електронних цифрових платформ для забезпечення безперервної взаємодії органів публічного управління з громадянами та приватними підприємцями;

3) створення локальних електронних мереж як елементів єдиного інформаційного простору для реалізації функцій електронного управління в режимі «одного вікна»;

4) формування інформаційних комунікацій, що визначають тип електронного партнерства системи публічного управління та економіки.

Таким чином, розробка механізму трансформації системи публічного управління в контексті розвитку цифровізації базується на поступовій модернізації електронних засобів передачі та аналізу інформації в прискореному режимі з формуванням інтегрованих порталів, що дозволяють забезпечити партнерства з надання публічних послуг в електронному режимі. Сучасний механізм оцифровки в системі державно-приватного співробітництва виражається у функціонуванні стабільних інформаційних каналів з доступом представників приватних компаній та окремих громадян до електронних порталів органів управління на всіх рівнях державного регулювання соціально-економічних процесів. Трансформаційна модель публічного управління визначає особливості електронно-цифрового переходу від усталених форм інформаційної взаємодії органів державної та комунальної влади з населенням

та приватним сектором до єдиної системи електронного управління. Ця система працює на основі використання уніфікованих електронних інформаційних сервісів для надання публічних послуг громадянам та підтримки приватних компаній на базі електронних цифрових платформ.

Висновки до розділу 3

Обов'язкові вимоги до диджиталізації публічного управління ґрунтуються на умовах збереження та подальшого підвищення ефективності електронно-технологічного забезпечення публічного управління, необхідного для своєчасного надання публічних послуг у прискореній формі для населення країни. Ці вимоги формуються на основі міжнародних стандартів електронно-цифрового формату взаємодії зазначених державних органів з громадянами. Реалізація цих умов виражається в цифровій трансформації системи публічного управління у вигляді функціонування єдиного цифрового ланцюга публічного управління на території макрорегіону, підтримання системного циклу обробки управлінських інформаційних ресурсів.

На основі специфіки визначених обов'язкових вимог та механізму електронної цифрової модернізації системи публічного управління може бути сформована модель трансформації системи публічного управління, яка містить основні ознаки електронного адміністрування на основі сучасних інформаційних баз даних та використання уніфікованих електронних сервісів. Властивості цієї моделі в свою чергу визначають перспективні напрями подальшої цифрової трансформації публічного управління, які виражаються у реалізації низки заходів щодо розширення можливостей використання стандартизованих електронних порталів публічного управління, які передбачають встановлення прямих зв'язків для надання публічних послуг. Підтвердженням цьому є технології прискореного використання інформаційних технологій шляхом розробки мобільних засобів обробки різноманітної інформації з подальшою

передачею в систему державно-приватного партнерства. Передача інформації та її обробка; розробка загального переліку цифрових продуктів в контексті надання публічних послуг з можливістю прискорення пошуку потрібного продукту; створення тестових майданчиків та пілотних зон для впровадження цифрових технологій в електронне адміністрування є напрямками розвитку процесів диджиталізації в публічному управлінні.

ВИСНОВКИ

В Україні, як і в більшості країн, інформаційне суспільство формується як цілісне середовище, формування якого продиктовано технологічним, економічним та соціальним розвитком країни, розумінням нових можливостей, які відкривають для бізнесу сучасні інформаційні технології, населення та господарство та управління. Це призвело до трансформації публічного управління з метою його адаптації до вимог інформаційного суспільства та інформаційної ери. Зміна парадигми публічного управління від розвитку індустріального суспільства до розвитку інформаційного суспільства спонукає країни та державні адміністрації прийняти концепцію «електронного уряду». Ця концепція є способом організації публічної влади через локальні інформаційні мережі та сегменти глобальної інформаційної мережі, що забезпечує функціонування органів влади в режимі реального часу та робить щоденне спілкування з ними громадян, юридичних осіб та неурядових організацій легким та доступним.

Однак електронне урядування не є механічною комбінацією інформаційно-комп'ютерних технологій та публічного управління. Ефективне впровадження технологій електронного урядування може бути гарантовано лише за умови комплексної реформи на сучасній основі загальної системи органів влади та муніципалітетів. Тому для конкретної реалізації потрібні конкретні міжцільові вимоги: правові, організаційні, економічні, технологічні, кадрові.

У ході дослідження виявлено, що входження України в інформаційне суспільство потребує розробки науково-теоретичних основ концепції оформлення та розвитку інформаційного законодавства. Попередній аналіз законодавства України дозволяє зробити висновок, що сучасне українське інформаційне право сьогодні існує як міжгалузевий, міжгалузевий комплексний інститут у загальних рамках національного законодавства.

Законодавство України, безпосередньо пов'язане із впровадженням та використанням цифрових технологій, містить кілька десятків нормативно-правових актів. Крім того, електронне урядування зазвичай розглядається не як самостійна сфера, як того вимагає розвиток сучасного суспільства, а як частина сфери інформатизації. Крім того, існує багато нормативно-правових актів різного рівня – від законів, указів Президента, постанов та розпоряджень Кабінету Міністрів України до офіційних актів, які опосередковано впливають на електронне урядування.

Очевидно, що інформаційна діяльність в Україні сьогодні вже не може залишатися в стані ізольованого розвитку та ізоляції. Оскільки жодна країна, в тому числі й Україна, не може розвиватися без національної інформаційної інфраструктури, необхідно найближчим часом розпочати розробку адекватної програми модернізації інформаційної інфраструктури України. При цьому необхідно виходити за рамки звичних схем розвитку інформації та інформатизації, оскільки лише нові підходи можуть дати ефективний результат у гармонії з новими реаліями, але це потребує подальших досліджень.

Обов'язкові вимоги до диджиталізації публічного управління ґрунтуються на умовах збереження та подальшого підвищення ефективності електронно-технологічного забезпечення публічного управління, необхідного для своєчасного надання публічних послуг у прискореній формі для населення країни. Ці вимоги формуються на основі міжнародних стандартів електронно-цифрового формату взаємодії зазначених державних органів з громадянами. Реалізація цих умов виражається в цифровій трансформації системи публічного управління у вигляді функціонування єдиного цифрового ланцюга публічного управління на території макрорегіону, підтримання системного циклу обробки управлінських інформаційних ресурсів.

На основі специфіки визначених обов'язкових вимог та механізму електронної цифрової модернізації системи публічного управління може бути сформована модель трансформації системи публічного управління, яка містить основні ознаки електронного адміністрування на основі сучасних інформаційних

баз даних та використання уніфікованих електронних сервісів. Властивості цієї моделі в свою чергу визначають перспективні напрями подальшої цифрової трансформації публічного управління, які виражаються у реалізації низки заходів щодо розширення можливостей використання стандартизованих електронних порталів публічного управління, які передбачають встановлення прямих зв'язків для надання публічних послуг. Підтвердженням цьому є технології прискореного використання інформаційних ресурсів шляхом розробки мобільних засобів обробки різноманітної інформації з подальшою передачею в систему державно-приватного партнерства. Передача інформації та її обробка; розробка загального переліку цифрових продуктів в контексті надання публічних послуг з можливістю прискорення пошуку потрібного продукту; створення тестових майданчиків та пілотних зон для впровадження цифрових технологій в електронне адміністрування є напрямками розвитку процесів диджиталізації в публічному управлінні.